

Tato práce se zaměřuje na „jiný“ subjekt historie, kdysi významnou ženskou organizaci Obrodné hnutí mladých žen v Československu (YWCA), z jejíž perspektivy popisuje a analyzuje proměnu spolkového života po převzetí moci Komunistickou stranou Československa v roce 1948.

Práce nejprve poukazuje na činnost YWCA od vzniku až do roku 1948, přičemž archivní materiály doplňují vzpomínky členek na činnost YWCA. Hlavní část diplomové práce se věnuje událostem po únoru 1948. Dokladuje nejasnou vizi KSČ o podobě spolkového života a rozsahu ideologické kontroly – popisuje nejasné vymezení pravomocí jednotlivých orgánů ve spolcích a diskuse o podobě masových organizací mládeže a žen, které probíhaly ještě dlouho po únoru 1948. Diskutuje nerozhodnost KSČ, zda YWCA s některou z masových organizací sloučit anebo ji zlikvidovat a obavu z mezinárodního dopadu zrušení YWCA, která v nerozhodnosti hrála roli. Práce dále popisuje proces likvidace spolků, jmenování národních správců a správkyní, jejichž účelem měla být lepší politická kontrola spolků, a slučování s masovými organizacemi. Diplomová práce také analyzuje činnost národních správkyní YWCA ve prospěch tohoto spolku a spoluzodpovědnost YWCA na budování komunistického režimu. Rozkrývá tak dualitu režim-lid a poukazuje na nutnost vnímat obě strany jako diferencované a v konkrétních osobách ztělesněné instituce.

V neposlední řadě jsou s použitím analytické kategorie genderu rozebrána nastolená témata, jako například charakter YWCA jako ženské organizace nebo nerovnost postavení funkcionářů a funkcionářek KSČ jako zakládajícího prvku nového režimu.

Klíčová slova: YWCA, ÚAV NF, Komunistická strana Československa, SČM, RČŽ, masové organizace, spolky, akční výbory, národní správa, 1948, gender.